

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 452/2022-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Garajom, MBA, advokátska kancelária, Hviezdoslavova 2, Poprad, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Tdo/21/2021 z 20. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júla 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 1Tdo/21/2021 z 20. apríla 2022. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 2T/57/2005 z 8. júna 2007 uznaný vinným v bode 1 zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“) a v bode 3 z trestného činu krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za ktoré mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do druhej nápravno-výchovnej skupiny. Súčasne bol

sťažovateľ oslobodený spod obžaloby pre trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) ako odvolací súd 8. septembra 2010 trestnú vec sťažovateľa ako jedného z viacerých obžalovaných vylúčil na samostatné konanie a konal v nej proti sťažovateľovi ako proti ušlému. O odvolaní sťažovateľa rozhodol rozsudkom č. k. 3To/45/2010 z 27. novembra 2014 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil vo výroku o vine týkajúceho sa skutkov uvedených v bodoch 1 a 3 a vo výroku o treste a sťažovateľa uznal za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona (skutok v bode 1), za ktorý mu odvolací súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov, na ktorého výkon ho zaradil do prvej nápravnovúchovej skupiny. Zároveň sťažovateľa oslobodil spod obžaloby pre skutok právne kvalifikovaný ako trestný čin krivej výpovede a nepravdivého znaleckého posudku podľa § 175 ods. 1 písm. a) Trestného zákona (skutok v bode 3).

4. Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ bol následne do výkonu trestu odňatia slobody dodaný z cudziny na základe európskeho zatýkacieho rozkazu a Vrchný súd v Prahe uznesením sp. zn. 14To/16/2017 z 23. februára 2017 podmienil jeho vydanie z Českej republiky aj právom na vyslovenie nesúhlasu s výkonom uloženého trestu a dosiahnutím nového trestného konania v jeho prítomnosti, okresný súd uznesením č. k. 2T/57/2005 z 13. septembra 2017 po vyjadrení sťažovateľa zrušil rozsudok odvolacieho súdu z 27. novembra 2014 vo výroku o vine, treste a spôsobe jeho výkonu, čím sa trestná vec vrátila do štádia rozhodovania o opravnom prostriedku sťažovateľa.

5. Krajský súd vykonal nové konanie o odvolaní sťažovateľa za jeho osobnej účasti a rozsudkom č. k. 6To/43/2017 zo 17. januára 2018 rozhodol rovnako ako v rozsudku z 27. novembra 2014, t. j. že vo vzťahu k sťažovateľovi zrušil rozsudok okresného súdu z 8. júna 2007 vo výroku o vine týkajúci sa skutkov uvedených pod bodmi 1 a 3 a vo výroku o treste a sťažovateľa uznal za vinného zo spáchania trestného činu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za ktorý mu uložil trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov so zaradením sťažovateľa na jeho výkon do prvej nápravnovúchovej skupiny. Za skutok uvedený v bode 3 ho spod obžaloby oslobodil.

6. Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c) a g) Trestného poriadku, t. j. že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a že rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

7. Najvyšší súd napadnutým uznesením č. k. 1Tdo/21/2021 z 20. apríla 2022 dovolanie sťažovateľa podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, pretože nezistil naplnenie sťažovateľom uplatnených dôvodov dovolania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Proti napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že najvyšší súd sa s jeho argumentáciou vzťahujúcou sa k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1

písm. c) Trestného poriadku vôbec nevysporiadal a dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku venoval iba čiastočnú pozornosť, avšak pri jeho hodnotení dospel k nesprávnemu „*právnemu úsudku majúcemu za následok zlegalizovanie nezákonného postupu*“ tak okresného súdu, ako aj krajského súdu.

9. Sťažovateľ v dovolaní namietal, že prvostupňový a odvolací súd použili proti nemu výpovede [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ktoré neboli vykonané ako výpovede svedkov, ale ako výpovede obžalovaných. Podľa sťažovateľa nemôžu byť tieto výpovede použité proti nemu ako zákonný dôkaz, o ktorý by súd oprel svoje rozhodnutie. Táto okolnosť podľa jeho názoru zakladá takú významnú „*vadu*“ trestného procesu, ktorá sa môže zhojiť len tým, že výpovede obžalovaných sa musia zopakovať, a to v ich procesnom postavení ako svedkov, pod hrozbou sankcie za nepravdivú výpoveď.

10. V rámci dovolania sťažovateľ ďalej namietal, že Slovenská republika nedodrжала podmienku obsiahnutú v uznesení Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 14To/16/2017 z 23. februára 2017, ktorý „*predanie*“ sťažovateľa do Slovenskej republiky podmienil tým, že sťažovateľ bude mať možnosť v súlade s právnym poriadkom prehlásiť, že s výkonom uloženého trestu nesúhlasí a dosiahnuť to, aby sa v potrebnom rozsahu znovu vykonalo trestné konanie v jeho prítomnosti. Tým, že sťažovateľ bol na Slovensku okamžite dodaný do výkonu trestu, uvedená podmienka podľa neho splnená nebola. Až na jeho následné písomné urgencie o splnenie požiadavky Českej republiky bol po približne troch týždňoch z vykonávaného trestu odňatia slobody prepustený na slobodu. Podľa jeho názoru nemohlo dôjsť ani k jeho účinnej obrane a rozšíreniu, resp. doplneniu jeho odvolania v konaní pred krajským súdom, pretože sa trestné konanie malo opakovať od jeho štádia, keď bolo proti nemu začaté konanie ako proti ušlému.

11. Sťažovateľ pred najvyšším súdom tiež uviedol, že krajský súd v konaniach vedených pod sp. zn. zn. 3To/45/2010 a sp. zn. 6To/43/2017 nerešpektoval závery rozsudku krajského súdu č. k. 3To/95/07 z 8. septembra 2010, v ktorom odvolací súd uložil povinnosť okresnému súdu vykonať konfrontácie medzi sťažovateľom a obžalovanými [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], ako aj medzi obžalovanými a poškodeným. Tieto konfrontácie boli podľa sťažovateľa mimoriadne potrebné k odstráneniu rozporov, ktoré mali ustáliť skutkový dej a preukázať pravdivosť jeho výpovede. Rovnako krajský súd v rozhodnutí z 8. septembra 2021 poukázal na nelogickosť záverov výpovede jedného zo svedkov, na ktorú však odvolací súd v neskorších konaniach už dostatočne nereagoval.

12. Sťažovateľ v dovolaní namietal aj postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6To/43/2017 (ale aj v konaní vedenom pod sp. zn. 3To/45/2010), keď odvolací súd v rozhodnutiach vťahujúcich sa na tieto konania neuviedol priebeh trestného konania po vydaní zrušujúceho rozsudku č. k. 3To/95/07 z 8. septembra 2010. V obidvoch neskorších rozsudkoch krajského súdu je uvedené, že sa nimi rozhodovalo o odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 8. júna 2007. Podľa sťažovateľa tieto rozhodnutia krajského súdu sa netýkali odvolania proti prvostupňovému rozsudku z 8. júna 2007, ale proti rozhodnutiu okresného súdu, ktoré logicky muselo mať dátum neskorší, ako bol vydaný zrušujúci druhostupňový rozsudok č. k. 3To/95/07 z 8. septembra 2010. V napádanom rozhodnutí odvolacieho súdu tak úplne absentuje postup okresného súdu, ako aj dátum jeho rozhodnutia po vydaní zrušujúceho rozsudku krajského súdu z 8. septembra 2010.

13. Napokon sťažovateľ v dovolaní namietal, že nikdy nemal možnosť prehlásiť, že s výkonom uloženého trestu nesúhlasí, a dosiahnuť to, aby sa v potrebnom rozsahu znova vykonalo trestné konanie v jeho prítomnosti.

14. Podľa sťažovateľa sa však najvyšší súd stotožnil s právnym posúdením veci krajským súdom a odmietnutím dovolania „*odobril závažné pochybenia prvostupňového súdu, odvolacieho súdu a zásah do práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, ako aj zásah do práva sťažovateľa na obhajobu*“.

15. Z odôvodnenia dovolacieho rozhodnutia nie je sťažovateľovi zrejmé a známe, akými úvahami sa najvyšší súd spravoval pri jeho úsudku a prečo sa nevyporiadal s dovolacou argumentáciou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru uznesením najvyššieho súdu č. k. 1Tdo/21/2021 z 20. apríla 2022, ku ktorému malo dôjsť nedostatočným vysporiadaním sa dovolacieho súdu s dovolacou argumentáciou sťažovateľa a akceptovaním pochybení súdov nižších stupňov najvyšším súdom.

17. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu

18. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu

nezávisle a nestranné vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

19. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je pritom vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (obdobne pozri aj judikatúru ESJP Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303A, s. 12, bod 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

20. Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka (strany) konania, je však povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka (strany) primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07).

21. O prípad porušenia ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozhodnutím alebo postupom všeobecného súdu pritom môže ísť okrem iného vtedy, ak by tento súd fakticky odňal komukoľvek možnosť domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (II. ÚS 8/01), alebo by rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (I. ÚS 241/07), prípadne, pokiaľ by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05), teda ak súdom zvolený výklad neprípustne postihuje niektoré zo základných práv sťažovateľa, prípadne opomína možný výklad iný, ústavne konformný alebo je výrazom zjavného a neodôvodneného vybočenia zo štandardov výkladu, ktorý je v súdnej praxi rešpektovaný, resp. je v rozpore so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti.

22. Vo všeobecnom poňatí posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

23. Najvyšší súd na prvú, sťažovateľom v ústavnej sťažnosti zvlášť vyzdvihnutú námietku – že bol uznaný vinným zo spáchania stíhaného skutku na základe výpovedí obžalovaných, ktorí neboli v tomto konaní vo vzťahu k usvedčeniu sťažovateľa vypočutí ako svedkovia – uviedol, že

postavenie obvineného je nezlučiteľné s postavením svedka v jednom a v tom istom konaní, preto v tej istej veci a v tom istom konaní nemôže byť obvinený (spoluobvinený) vypočutý v dvoch procesne rozdielnych postaveniach (ako obvinený a zároveň ako svedok, a to ani vo vzťahu k inému spoluobvinenému). Dovolací súd doplnil, že inou je situácia, ak niektorý zo spoluobvinených je vylúčený zo spoločného konania na samostatné konanie. Vtedy už nefiguruje v pôvodnej veci ako obvinený, preto môže byť vypočutý vo veci iných spoluobvinených ako svedok. To ale podľa názoru najvyššieho súdu nebol tento prípad, pretože v konaní pred súdom prvého stupňa sa vykonalo spoločné konanie proti všetkým obvineným a k vylúčeniu veci sťažovateľa na samostatné konanie došlo až v odvolacom konaní 8. septembra 2010, keď po márnej snahe krajského súdu o zabezpečenie účasti sťažovateľa na odvolacom konaní rozhodol dovolací súd vo vzťahu k nemu o konaní proti sťažovateľovi ako ušlému, pretože, hoci sťažovateľ uviedol adresu v cudzine, kde sa mal zdržiavať, súdne zásielky nepreberal. Takýto postup najvyšší súd posúdil ako správny.

24. Najvyšší súd ďalej uviedol, že v ďalšom konaní pred krajským súdom po vydaní sťažovateľa z Českej republiky a za jeho prítomnosti na verejnom zasadnutí 17. januára 2018 krajský súd, konajúc o odvolaní sťažovateľa, nevykonal dokazovanie k podstatným okolnostiam. Uviedol, že v rámci konania o odvolaní nie je nevyhnutné „*prepočítvať bývalých*“ spoluobvinených ako svedkov. Najvyšší súd, reagujúc na argument sťažovateľa, tiež pripomenul, že ak by aj boli (spoluobvinení) vypočutí ako svedkovia, mohli by o svojej trestnej činnosti (a teda aj o trestnej činnosti obvineného sťažovateľa) klamať (R 25/1969, R 39/1970) bez toho, aby boli trestne postihnutelní za spáchanie trestného činu krivej výpovede a krivej prisahy podľa § 346 Trestného zákona.

25. Podľa dovolacieho súdu krajský súd tak mal k dispozícii na posúdenie a hodnotenie výpovede spoluobvinených [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] dôkazy získané zákonným spôsobom a zákonným spôsobom vykonané pred súdom prvého stupňa. Preto nebolo možné vysloviť, že by výpovede menovaných spoluobvinených boli nezákonnými dôkazmi, a ani to, že by výrok o vine bol opretý o nezákonné dôkazy.

26. Dovolací súd upozornil sťažovateľa aj na skutočnosť, že nejde o porušenie práva na obhajobu, ak súd nevyhovie dôkazným návrhom obhajoby z dôvodu, že skutkový stav považuje za zistený v dostatočnom rozsahu pre rozhodnutie. Pripomenul tiež, že nevykonanie prípadne ďalších dôkazov nenaplnia dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) ani podľa písm. g) Trestného poriadku. Tento záver najvyšší súd vzťahoval aj na argument sťažovateľa týkajúci sa nevykonania konfrontácie medzi ním a spoluobvinenými. Navyše, dovolací súd pripomenul, že konfrontácie nebolo možné vykonať, keďže všetci obvinení na hlavnom pojednávaní 24. januára 2007 odmietli vypovedať.

27. K námietke sťažovateľa, že krajský súd nemal rozhodovať o odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 8. júna 2007, ale proti rozhodnutiu, ktoré bolo vydané po jeho zrušení rozhodnutím krajského súdu č. k. 3To/95/07 z 8. septembra 2012, najvyšší súd uviedol, že k zrušeniu rozsudku okresného súdu č. k. 2T/57/2005 z 8. júna 2007 došlo len v časti týkajúcej sa obvineného [REDAKOVANÉ], nie však v časti týkajúcej sa sťažovateľa. Rozsudok okresného súdu tak zostal vo vzťahu k sťažovateľovi v platnosti, preto nenasledovalo žiadne iné prvostupňové konanie (dokazovanie ani rozsudok s neskorším dátumom), ktoré by sa týkalo sťažovateľa. Krajský súd tak konal len o odvolaní sťažovateľa podanom proti rozsudku okresného súdu z 8. júna 2007. Dovolací súd preto námietku sťažovateľa posúdil len ako nedorozumenie z jeho strany.

28. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd uviedol, že v trestnom konaní vedenom proti sťažovateľovi nezistil zásadné porušenie jeho práva na obhajobu. Odvolací súd v rozsudku podľa dovolacieho súdu zrozumiteľne, dostatočne a presvedčivo vysvetlil svoje skutkové i právne závery. Náležitú pozornosť venoval predchádzajúcemu rozhodovaniu vo veci s odkazom na skoršie rozhodnutie (z 27. novembra 2014), urobil podrobný rozbor dôkazného stavu, vyhodnotil vykonané dôkazy, ozrejmil skutkové závery a vysvetlil svoje právne závery. Podľa názoru najvyššieho súdu krajský súd sa dostatočným a zrozumiteľným spôsobom venoval odvolacím argumentom sťažovateľa, ktorý tak dostal odpovede na všetky pre vec podstatné skutočnosti.

29. Sťažovateľom namietanú skutočnosť, že nemal možnosť prehlásiť, že s výkonom uloženého trestu nesúhlasí, a dosiahnuť tak to, aby sa v potrebnom rozsahu znova konalo trestné konanie v jeho prítomnosti, najvyšší súd negoval tým, že okresný súd po vydaní sťažovateľa z cudziny a jeho náležitom vyjadrení uznesením z 13. septembra 2017 zrušil rozsudok krajského súdu z 27. novembra 2014, čím sa trestná vec sťažovateľa vrátila do štádia rozhodovania o jeho opravnom prostriedku. Preto postup podľa § 362 ods. 1 Trestného poriadku [podľa ktorého odsúdený v konaní podľa tohto dielu (konanie proti ušlému) má právo podať návrh na opätovné prejednanie svojej veci súdom v jeho prítomnosti pre nesplnenie podmienok podľa § 358 ods. 1 do uplynutia šiestich mesiacov odo dňa, keď sa dozvedel o trestnom stíhaní alebo odsúdení, najneskôr však v príslušnej premlčacej dobe ustanovenej v Trestnom zákone] bol zo strany súdov nižších stupňov dodržaný, rovnako bola splnená podmienka § 9 ods. 4 zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov [podľa ktorého ak vykonávajúci štát vydá na výkon trestu odňatia slobody osobu, ktorej bol trest uložený právoplatným rozsudkom, s výhradou voči konaniu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, súd na verejnom zasadnutí vydanú osobu vypočuje, a ak vydaná osoba s výkonom uloženého trestu a) súhlasí, súd rozhodne, že sa rozsudok vykoná, alebo ak b) nesúhlasí, súd v potrebnom rozsahu rozsudok zruší a súčasne rozhodne o väzbe, pričom po právoplatnosti rozhodnutia pokračuje v konaní na podklade pôvodnej obžaloby], a teda bola naplnená aj výhrada vydania sťažovateľa z Českej republiky. Odvolací súd opätovne vykonal nové konanie o odvolaní sťažovateľa za jeho osobnej účasti.

30. Najvyšší súd, reagujúc na dovolaciu argumentáciu sťažovateľa, tiež uviedol, že za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Vysvetlil, že ak by záver súdu o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. Najvyšší súd zdôraznil, že nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy aj ich hodnotenie súdmi nižších stupňov. K tomu dodal, že ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3 a § 326 ods. 5 Trestného poriadku).

31. Najvyšší súd uviedol, že zistenie skutku súdom na podklade dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c)

Trestného poriadku. Všetky práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy, boli podľa dovolacieho súdu v predmetnej veci riadne zabezpečené.

32. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd sťažovateľovi jasne, dostatočne a presvedčivo ozrejmil, že ním prezentovaná argumentácia obsiahnutá v podanom dovolaní nenaplnila žiaden z ním uplatnených dovolacích dôvodov.

33. V prijatom uznesení najvyšší súd náležite interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa (nielen) mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť argumentačných námietok sťažovateľa. Dostatočne odpovedal na ťažiskové argumenty sťažovateľa týkajúce sa jeho tvrdení. Dovolací súd zreteľne uviedol, prečo bolo potrebné považovať výpovede [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] za dôkazy vykonané zákonným spôsobom, prečo boli tieto použiteľné v druhostupňovom konaní o riadnom opravnom prostriedku sťažovateľa, ako aj to, prečo nebolo sťažovateľom tvrdené „nerešpektovanie“ záverov rozsudku krajského súdu z 8. septembra 2010 (týkajúce sa doplnenia dokazovania) spôsobilé naplniť žiaden dovolací dôvod. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu je evidentné aj to, prečo sa konanie vrátilo do štádia odvolacieho konania a zrozumiteľným je tiež odôvodnenie dovolacieho súdu týkajúce sa splnenia podmienok vydania sťažovateľa z cudziny.

34. Záver najvyššieho súdu je podľa názoru ústavného súdu založený na racionálnom, náležitom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania. Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok.

35. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98. I. ÚS 110/02. I. ÚS 140/03. IY. ÚS 166/04. IV. ÚS 136/05. III. ÚS 168/05).

36. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v preskúmvanej veci nezistil žiadnu možnosť porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu č. k. 1Tdo/21/2021 z 20. apríla 2022, preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 písm. b), c) a d) dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu

37. Porušenie základného práva na obhajobu sťažovateľ zjavne odvodzuje od ním tvrdeného porušenia princípov upravených v čl. 46 ods. 1 ústavy najvyšším súdom. Keďže ústavný súd vylúčil

možnosť vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, neprichádzalo do úvahy ani konštatovanie porušenia základného práva na obhajobu. Z tohto dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2022

Miloš Maďar
predseda senátu